

Θεσσαλονίκη, 29 Απριλίου 2013

Αρ. Πρωτ. 03/29.04.13

Προς Πίνακα Αποδεκτών

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Θεσσαλονίκης παρακολουθεί με αυξανόμενη ανησυχία τον μεθοδευμένο εφησυχασμό των συναρμόδιων υπουργείων για την περίπτωση των έργων του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης στο σταθμό Βενιζέλου.

Ύστερα από τη σύσσωμη κινητοποίηση της ακαδημαϊκής και επιστημονικής κοινότητας της πόλης, που κατάφερε να μεταφέρει από τη σφαίρα του αδυνάτου στο εφικτό την προσέγγιση «και ΜΕΤΡΟ και ΑΡΧΑΙΑ», η υπεύθυνη υπηρεσία διοίκησης του έργου ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ, συνεχίζει τη διαδικασία μεταφοράς των ευρημάτων με την ολοκλήρωση του δημόσιου διαγωνισμού επιλογής αναδόχου, που έβγαλε στον αέρα αμέσως μετά τη βεβαιωμένη υπογραφή από τον Υπουργό της Απόφασης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου. Στο διάστημα που μεσολάβησε από την υπογραφή μέχρι σήμερα, κατατέθηκαν τρεις αιτήσεις αναπομπής του θέματος για επαναξιολόγηση της γνωμοδότησης του ΚΑΣ και σε επίκαιρη ερώτηση στη Βουλή ο Υπουργός δεσμεύθηκε για την αναστολή εφαρμογής της Απόφασής του, παρέχοντας το αναφαίρετο δικαίωμα της πόλης να αποφασίσει η ίδια για το θέμα.

Παρόλα αυτά και ύστερα από τις εκατέρωθεν δημόσιες ανακοινώσεις ότι είναι εφικτή η συνύπαρξη στο σταθμό Βενιζέλου των αρχαίων ευρημάτων σχεδόν στο σύνολό τους, δεν έχει καταγραφεί καμία επίσημη ανακοίνωση για την ενσωμάτωση αυτής της εξέλιξης στο κτηριολογικό πρόγραμμα του έργου του σταθμού.

Είναι άκρως ανησυχητικές οι δηλώσεις του προέδρου της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ότι στις υποχρεώσεις του αναδόχου δεν περιλαμβάνεται η περίπτωση της τροποποίησης του προγράμματος του έργου, δηλαδή η ανάδειξη των ευρημάτων in situ και ακόμα περισσότερο επικίνδυνη η διαβεβαίωση ότι ...»σίγουρα η εταιρεία θα συμπεριλάβει τα ευρήματα στους χώρους του σταθμού όπως προβλέπεται άλλωστε και σε άλλους σταθμούς του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης». Είναι προφανής λοιπόν η γραμμή της διευθύνουσας υπηρεσίας ότι δεν έχει σκοπό να ακολουθήσει την απόφαση της πόλης για επανασχεδιασμό του σταθμού με τη συνολική διατήρηση του μοναδικού αστικού τοπίου που αποκαλύφθηκε.

Άλλα πράγματα όμως λέει η Υπουργική Απόφαση για το έργο του Μετρό Θεσσαλονίκης σύμφωνα με την πρωταρχική Γνωμοδότηση του ΚΑΣ το 2004.

Ότι επρόκειτο να βρεθούν σημαντικά αρχαία στις εκσκαφές του ΜΕΤΡΟ, ήταν ήδη γνωστό από την ώρα του σχεδιασμού του. Με την Υπουργική Απόφαση ΥΠΠΟ / ΓΔΑΠΚ / ΑΡΧ / Α1 / Φ40 / 89134 / 5089 / 29 Δεκεμβρίου 2004 με θέμα «Έγκριση Μελέτης Χάραξης και λοιπών στοιχείων του έργου κατασκευής του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης» το Υπουργείο Πολιτισμού είχε κάνει γνωστή τη σπουδαιότητα των

ευρημάτων που θα αποκαλύπτονταν εντός του ιστορικού κέντρου. Απόφαση που πάρθηκε μετά από ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, ληφθέντων υπ' όψιν των επιστημονικών των δύο τοπικών Εφορειών Αρχαιοτήτων, της ΙΣΤ ΕΠΚΑ και της 9^{ης} ΕΒΑ.

Ειδικά για την περίπτωση του σταθμού Βενιζέλου αναφέρεται:

.... Θα προηγηθεί της κατασκευής του έργου, σωστική ανασκαφική έρευνα στις θέσεις οι οποίες θεωρούνται ως υψηλής επικινδυνότητας, είτε λόγω παλαιότερου εντοπισμού αρχαιοτήτων, ή επειδή εντάσσονται στο ιστορικό κέντρο της πόλης... **Ο σταθμός Βενιζέλου, ο οποίος εντάσσεται στο ιστορικό κέντρο και όπου είναι πιθανή η αποκάλυψη δημοσίων κτισμάτων με σημαντικά αποτελέσματα για την ιστορία και την τοπογραφία της πόλης, όπως μεταξύ άλλων, λείψανα που πιθανόν να σχετίζονται με τη διασταύρωση του *decumanus maximus* με κεντρικό *cardo*, με το Χαμζά Μπέη τζαμί (15^{ος} αι.), με το Μπεζεστένι (15^{ος} αι.) και με το μεσαιωνικό ξενοδοχείο της πόλης επί του οποίου έχει ανεγερθεί το Καραβάν-Σεράι και γύρω από το οποίο υπάρχουν προφανώς ερείπια αρχαιοτέρων κτηρίων...**

Στην ίδια απόφαση αναγράφονται και οι τρόποι διάσωσης των αρχαιοτήτων:

..... Όλες οι εργασίες, που θα αναλάβει να εκτελέσει η Υπηρεσία μας για τις ανάγκες του έργου καθώς και το κόστος συντήρησης, μελέτης και δημοσίευσης των ευρημάτων θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του έργου σύμφωνα και με το άρθρο 37, παράγραφος 6 του Ν. 3028/2002. **Στις δαπάνες θα συμπεριληφθεί και το κόστος για την πιθανή διατήρηση αρχαιοτήτων σε κατάχωση ή ως ορατών και επισκέψιμων μνημείων, για την πιθανή απόσπαση αρχιτεκτονικών στοιχείων και τοποθέτησή τους σε επιλεγμένες θέσεις καθώς επίσης και για την πιθανή τροποποίηση σε ορισμένα σημεία των επιμέρους μελετών των έργων (παράγραφος 10 της απόφασης).**

Σύμφωνα πάντα με τον Αρχαιολογικό Νόμο και συγκεκριμένα στο άρθρο 42 ότι **Η μετακίνηση μνημείου λόγω τεχνικού έργου εξετάζεται ΜΟΝΟ όταν μετά από σχετικό επιστημονικό έλεγχο αποκλείεται κάθε δυνατότητα διατήρησής του στο περιβάλλον του.**

Στις διερευνητικές εκθέσεις των δύο επιστημονικών επιτροπών που συστήθηκαν με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης, αποδείχθηκε περίτρανα η δυνατότητα διατήρησης των ευρημάτων στο σημείο που εντοπίστηκαν. Εκεί όμως σταματάει η αρμοδιότητα τους. Το υπεύθυνο όργανο να γνωμοδοτήσει για τον τρόπο χειρισμού των αρχαίων *in situ* είναι το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και μόνον αυτό.

Η απόφαση για την απόσπαση των ευρημάτων από το χώρο, που υλοποιείται σήμερα από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ χωρίς την προϋπόθεση επιτόπιας ανάδειξης, ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΛΗΡΗ ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ και συγκεκριμένα του ΑΡΘΡΟΥ 42 και ΠΡΕΠΕΙ ΑΜΕΣΑ ΝΑ ΔΙΑΚΟΠΕΙ!

Επιβάλλεται η διαμόρφωση του νέου κτηριολογικού προγράμματος με αναλυτική περιγραφή των νέων προβλεπόμενων χρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της μουσειολογικής ανάδειξης των ευρημάτων, που θα αποτελέσει **δέσμευση για την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ και τους αναδόχους της** και είναι αυτό το πρόγραμμα που θα λάβει νέα γνωμοδότηση του ΚΑΣ με επιβεβλημένη την αυτοψία στο χώρο, για την ενδεδειγμένη διαχείριση των αρχαίων.

Απαιτούμε από την Πολιτεία να ενεργήσει ΑΜΕΣΑ.

Να διατυπώσει δια των αρμόδιων οργάνων της την τροποποίηση της μελέτης για το σταθμό Βενιζέλου και να διασφαλίσει τον τρόπο διαχείρισης των αρχαίων επιτόπου. Η συζήτηση του θέματος στο ΚΑΣ σύμφωνα με το άρθρο 42 του 3028/2002 πρέπει να βασισθεί στη νέα πρόταση και όχι στην ειλημμένη απόφαση της απόσπασης για μεταφορά.

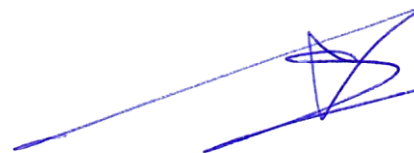
Για τον Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Θεσσαλονίκης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΣΕΛΕΠΙΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ

Πίνακας Αποδεκτών

1. Αν. Υπουργό ΠΑΙΘΠΑ κ Κώστα Τζαβάρα
2. Γενική Γραμματέα Πολιτισμού κ. Λίνα Μενδώνη
3. Αν. Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων κ. Στρ. Καλογιάννη
4. Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων κ. Στρ Σιμόπουλο
5. Υπουργό Μακεδονίας Θράκης κ. Θ. Καράογλου
6. Περιφερειάρχη Κ. Μακεδονίας κ. Απ. Τζιτζικώστα
7. Δήμαρχο Θεσσαλονίκης κ Γιάννη Μπουτάρη
8. Πρόεδρο Δ. Συμβουλίου Δήμου Θεσσαλονίκης κ. Π. Αβραμόπουλο
9. Πρόεδρο ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ κ. Χρήστο Τσίτουρα
10. Διευθυντή ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ- Δ/ΝΣΗ ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ κ. Δ. Γρίβα
11. Πρόεδρο ΤΕΕ ΤΚΜ κ Τ. Κονακλίδη
12. Αν Κοσμήτορα Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ κ Κ. Κατσάμπαλο
13. Πρόεδρο Τμ. Αρχιτεκτόνων ΠΣ ΑΠΘ κ. Κ. Παπακώστα
14. Πρόεδρο Τμ. Πολιτικών Μηχανικών ΠΣ ΑΠΘ κ. Χ. Αναγνωστόπουλο
15. Πρόεδρο Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών ΑΠΘ κ. Α. Μέντζο
16. Προϊσταμένη 9ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων κ. Δ. Μακροπούλου
17. Προϊστ/νη ΙΣΤ' Εφορείας Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων κ. Β. Μιχαηλίδου
18. Πρόεδρο Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων κ. Δ. Κουτσούμπα

ΕΣ. ΔΙΑΝΟΜΗ

- ΑΡΧΕΙΟ